

Plaats: Middelburg
Datum: 3 januari 2005
Kenmerk: 0500041
Afdeling: Milieuhygiëne
Globiscode: ZI070300119

Provincie Zeeland

GEDEPUTEERDE STATEN VAN ZEELAND

Melding

Op 27 september 2004 hebben wij een melding in het kader van artikel 29 van de Wet bodembescherming ontvangen. De melding heeft betrekking op de bodemverontreiniging ter plaatse van en nabij het NS-emplacement te Rilland Bath.

De locatie is kadastraal bekend gemeente Reimerswaal, sectie P, nummers 220, 98, 34, 218 en 222 en gemeente Rilland, sectie R, nummers 1039, 1042, 708, 706, 1040, 940, 834, 939, 836 en 218.

Het betreft een oud geval van verontreiniging, dat wil zeggen dat deze verontreiniging is veroorzaakt voor 1 januari 1987.

De melding is ingediend door SGS Environmental Services te Bladel namens de Stichting Bodemsanering NS te Utrecht en bevat een rapport van Nader bodemonderzoek, opgesteld door SGS Environmental Services, d.d. 16 september 2004, kenmerk EZ 860.814.

De melding bevat voldoende gegevens om deze te kunnen beoordelen en een besluit te kunnen nemen.

Wetgeving

Ernst van de verontreiniging

Op grond van artikel 29, eerste en tweede lid, van de Wet bodembescherming dienen wij na ontvangst van een melding en/of nader onderzoek in een beschikking vast te stellen of er sprake is van een geval van ernstige verontreiniging.

De mate van bodemverontreiniging wordt bepaald aan de hand van vastgestelde normen (streef- en interventiewaarden). Deze normen zijn vastgelegd in de Circulaire streef- en interventiewaarden bodemsanering (Staatscourant 2000, nr. 39). Voor grondverontreiniging geldt dat sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging als het gemiddelde gehalte van tenminste één stof hoger is dan de interventiewaarde, in een bodemvolume van minimaal 25 m³. Voor grondwaterverontreiniging geldt hetzelfde, maar dan voor een bodemvolume van minimaal 100 m³.

Urgentie om te saneren

In geval van ernstige verontreiniging dienen wij, op grond van artikel 37, eerste lid van de Wet bodembescherming vast te stellen of er sprake is van urgentie om te saneren.

De urgentie om een geval van verontreiniging te saneren wordt bepaald conform bijlage 7 van de Circulaire saneringsregeling Wet bodembescherming beoordeling en afstemming (Staatscourant 1998, nr. 4)

De systematiek voor de beslissing of de sanering van een verontreiniging urgent dan wel niet-urgent is, gaat uit van de actuele risico's die de aanwezige bodemverontreiniging, gezien het huidig gebruik van de bodem, met zich meebrengt. Er wordt onderscheid gemaakt tussen actuele risico's voor de mens (humaan), actuele risico's voor plant of dier (ecosystemen) en actuele verspreidingsrisico's. De toetsing of sprake is van bovengenoemde risico's, is gebaseerd op de Handleiding Urgentie van bodemsanering met als hulpmiddel het computerprogramma "Sanering Urgentie Systematiek (SUS)".

Vorbereidingsprocedure

De Provinciale milieuverordening Zeeland bepaalt dat op bovengenoemd besluit (vaststelling ernst en urgentie) de openbare voorbereidingsprocedure, zoals opgenomen in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, van toepassing is. Dit betekent dat er eerst een ontwerpbesluit wordt opgesteld. Deze ontwerpbeschikking en bijbehorende stukken worden voor een periode van vier weken ter inzage gelegd. Tijdens deze periode bestaat er voor belanghebbenden de mogelijkheid hun zienswijze mondeling of schriftelijk over de ontwerpbeschikking en bijbehorende stukken aan ons kenbaar te maken.

De ontwerpbeschikking en bijbehorende stukken hebben van 18 november tot en met 16 december 2004 ter inzage gelegen bij de directie Ruimte, Milieu en Water en bij de gemeente Reimerswaal.

Beschrijving locatie

In het kader van de privatisering van de Nederlandse Spoorwegen wordt op alle terreinen van de NS bodemonderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door de Stichting Bodemsanering NS. In dit kader is ook de bodem van en nabij het NS-emplacement Rilland Bath ter plaatse van de Stationsbuurt onderzocht.

Verontreinigingssituatie

In 2000/2001 is er door De Spoorwegcombinatie op en nabij het emplacement een oriënterend bodemonderzoek uitgevoerd. Via een historisch onderzoek, archiefonderzoek en interviews, is het gebied ingedeeld in 36 sublocaties. Per sublocatie zijn in het oriënterend onderzoek één of meer boringen verricht en zijn grond en/of grondwatermonsters geanalyseerd op een groot aantal stoffen. De boringen zijn verricht op de meest verdachte plaatsen.

In 2004 is door SGS op 15 nieuwe sublocaties een oriënterend onderzoek uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn opgenomen in het rapport van het nader onderzoek.

Op 13 van de 51 sublocaties is daadwerkelijk een verontreiniging aangetoond. De verontreiniging bestaat uit zware metalen en/of polycyclische aromaten.

In het grondwater is, met uitzondering van arseen, geen verontreiniging geconstateerd. Op twee sublocaties bevat het grondwater een sterk verhoogd gehalte aan arseen. Deze verhoogde waarden hebben een natuurlijke oorzaak. Door de bodemsamenstelling is het chemisch evenwicht verschoven en is er relatief veel arseen van de vaste bodem opgelost in het grondwater. Door een wijziging van de bodemsamenstelling is het mogelijk dat het arseen weer van het grondwater naar de vaste bodem gaat. Het grondwater is dan niet meer verontreinigd.

De dertien sublocaties zijn door SGS ingedeeld in vier NS-gevallen voor nader onderzoek.

Deze vier NS-gevallen zijn begin 2004 door het bureau SGS nader onderzocht.

De voor het betreffende NS-geval relevante resultaten van het oriënterend onderzoek zijn opgenomen in het rapport van het nader onderzoek.

De verontreiniging van dertien sublocaties zijn dus per NS-geval nader onderzocht. Rondom de boringen waar tijdens het oriënterend onderzoek een verontreiniging is geconstateerd zijn meerdere boringen verricht en soms peilbuizen geplaatst.

Hierna worden per NS-geval de resultaten en de ernst van de verontreiniging vermeld.

Opslagplaats materialen ploegwerkplaats en voormalige spoorloot (NS-geval 5).

- De tijdens het oriënterend onderzoek bij de opslagplaats geconstateerde sterke verontreiniging met polycyclische aromaten (overschrijding van de interventiewaarde) in de grond is nu niet meer aangetroffen. De verontreiniging is dus gering van omvang en daarom *niet ernstig*.
- Gedeelten van de gedempte spoorloot zijn tot circa 1,5 meter diepte matig tot sterk verontreinigd met zware metalen, polycyclische aromaten en minerale olie. De interventiewaarde voor zink, lood en polycyclische aromaten wordt overschreden.

Op basis van dit onderzoek zijn er vijf verontreinigingsvlekken te onderscheiden. In twee vlekken, namelijk vlek 2 en vlek 4, is de verontreiniging zodanig dat er sprake is van *twee gevallen van ernstige verontreiniging*. Er is sprake van een overschrijding van de interventiewaarde en er wordt voldaan aan het volumecriterium.

Voormalige sloten (NS-geval 15).

- Tijdens het oriënterend onderzoek is op een aantal plaatsen in het traject van voormalige sloten een matige tot sterke verontreiniging met polycyclische aromaten aangetroffen en een lichte tot matige verontreiniging met zware metalen. In het nader onderzoek zijn op deze plaatsen aanvullende boringen gezet. Hieruit zijn zes verontreinigingsvlekken te distilleren.

In de vlekken 2, 4 en 5 is de verontreiniging zodanig dat er sprake is van *drie gevallen van ernstige verontreiniging*. Er is sprake van een overschrijding van de interventiewaarde van polycyclische aromaten en er wordt voldaan aan het volumecriterium.

Twee vlekken met een ernstige verontreiniging zitten op het terrein van de NS. Vlek 5, namelijk ten zuidwesten van de overgang Haltestraat, zit niet op het terrein van de NS. Dit terrein is verhard met klinkers. De grond is hieronder verontreinigd met polycyclische aromaten en met zware metalen.

Terrein bij het stationsgebouw (NS-geval 20).

- Voor het stationsgebouw hebben twee schuren gestaan en zijn er sloten gedempt. Uit de resultaten van de onderzoeken blijkt dat de grond matig tot sterk verontreinigd is met zware metalen en polycyclische aromaten. De interventiewaarde voor polycyclische aromaten en op één plaats voor zink, koper en lood wordt overschreden. Voor deze verontreinigingsvlek (vlek 1) is er sprake van *een geval van ernstige verontreiniging*.

- Tijdens het oriënterend onderzoek is in één boring op het perron (vlek 2) een verhoogd gehalte aan lood aangetroffen. In het nader onderzoek is in de omliggende boringen geen verontreiniging aangetroffen. Hier is sprake van een *geval van niet ernstige verontreiniging*.

Omgeving ploegberg(werk)plaats ter plaatse van de overgang Duivenhoek en spoorstoot (NS-geval 30)

- Uit de resultaten blijkt dat de grond ter plaatse van de voormalige sloot matig tot sterk verontreinigd is met polycyclische aromaten en zink. Van beide stoffen wordt de interventiewaarde overschreden. De verontreinigingen zitten voornamelijk in de bovengrond. In één boring zijn zowel zware metalen als polycyclische aromaten aangetroffen. Vanwege het ontbreken van organisatorische en technische samenhang beschouwen wij deze verontreiniging echter als twee gevallen van verontreiniging. Gelet op de omvang van de verontreinigingen is er sprake van *twee gevallen van ernstige verontreiniging*, waarvan één met zware metalen en één met polycyclische aromaten.

In de naastgelegen volkstuin is de bovengrond licht verontreinigd met zware metalen en polycyclische aromaten. Er is hier geen aanleiding om maatregelen te treffen.

Volgens de criteria van De handleiding Urgentie van bodemsanering is door SGS via het computerprogramma SUS voor de gevallen van ernstige verontreiniging de urgentie nagegaan. Hieruit blijkt dat volgens de criteria bij het huidige gebruik er geen sprake is van actuele ecologisch risico's, actuele humane risico's of verspreidingsrisico's.

Gelet op het voorgaande is er geen sprake van urgente gevallen van bodemverontreiniging. Er kan dan ook geen saneringstijdstip worden vastgesteld. Wanneer de gevallen van verontreiniging op het totale emplacement als één geval van verontreiniging wordt beoordeeld, is er eveneens geen sprake van de aanwezigheid van actuele risico's.

In het Nationaal milieubeleidsplan 3 is opgenomen dat niet urgente gevallen van ernstige bodemverontreinigingen voor het jaar 2023 gesaneerd dan wel beheersbaar gemaakt moeten zijn. Inmiddels wordt hiervoor door de rijksoverheid het jaar 2030 gehanteerd.

Dit houdt in dat de verontreiniging tenminste bekend en geregistreerd moet zijn (door middel van registratie bij het Kadaster).

Uit de resultaten van het oriënterend onderzoek blijkt dat de waterbodem in de bestaande spoorsloten licht verontreinigd is. Het geanalyseerde slib valt in de klassen 1 en 2. Bij een indeling in klasse 3 of 4 is er sprake van een zodanige verontreiniging dat het slib bij het baggeren naar elders afgevoerd moet worden.

Met uitzondering van de van nature (tijdelijk) verhoogde gehalten aan arseen is het grondwater niet verontreinigd.

Gelet op het voorgaande blijkt dat de bodem op en nabij het NS emplacement Rilland Bath op meerdere plaatsen analytisch verontreinigd is. Op die plaatsen is tijdens het veldwerk veelal ook zintuiglijk in de vorm van kolengruis een verontreiniging aangetroffen. Bij toekomstige graafactiviteiten moet met de aanwezigheid van deze verontreiniging rekening worden gehouden.

Op acht plaatsen is er sprake van een geval van ernstige verontreiniging. Bij verandering van gebruik of bestemming moet na worden gegaan of de uitvoering van een bodemsanering noodzakelijk is.

Zienswijze

Op 10 december 2004 hebben wij een zienswijze over de ontwerp-beschikking ontvangen van de Stichting Bodemsanering NS te Utrecht. De Stichting heeft een andere opvatting over de verontreiniging bij de ploegbergplaats ter plaatse van de overgang Duivenhoek en spoorstoot (NS-geval 30). In de ontwerp-beschikking beoordeelden wij de verontreiniging op deze locatie als één geval van ernstige verontreiniging. Door de Stichting worden de verontreiniging met polycyclische aromaten en de verontreiniging met zware metalen ieder als een geval van ernstige verontreiniging beschouwd. De Stichting is van mening dat de bron van de verontreiniging met polycyclische aromaten niet op NS-terrein ligt en dat de verantwoordelijkheid voor de aanpak ervan niet bij de Stichting Bodemsanering NS ligt.

Overwegingen Gedeputeerde Staten naar aanleiding van de binnengekomen zienswijze

Bij het NS-geval 30 is er in de grond sprake van een verontreinigingsvlek met zware metalen en een vlek met polycyclische aromaten. In één boring zijn zowel zware metalen als polycyclische aromaten aangetroffen. Vanwege de overlap hebben wij in de ontwerp-beschikking beide gevallen als één geval van verontreiniging beschouwd.

De binnengekomen zienswijze is voor ons aanleiding geweest onze uitspraak om het NS-geval 30 als één geval van verontreiniging te beschouwen, te heroverwegen. Wij hebben ons hierbij laten leiden door de valsdefinitie van de Wet bodembescherming.

In artikel 1, eerste lid van de Wet bodembescherming wordt het begrip "geval van verontreiniging" als volgt omschreven: "geval van verontreiniging dat betrekking heeft op grondgebieden, die vanwege die verontreiniging, de oorzaak of de gevolgen daarvan in technische, organisatorische en ruimtelijke zin met elkaar samenhangen."

Van organisatorische samenhang is op deze locatie geen sprake. De oorzaak van de verontreinigingen is niet bekend. Ook is het onduidelijk of deze door één of twee veroorzakers zijn ontstaan. Dus staat niet vast dat de verontreinigingen van dezelfde organisatorische eenheid afkomstig zijn. Niet aangetoond is dat de verontreinigingen het gevolg zijn van een bepaald productieproces, installatie of mechanisme. Er is wel een ruimtelijke samenhang aanwezig, aangezien de verontreinigingen in aan elkaar grenzende grondgebieden voorkomen en een – zij het geringe – overlap hebben.

Op grond hiervan komen wij bij onze heroverweging tot de conclusie dat in dit geval sprake is van twee afzonderlijke gevallen van ernstige verontreiniging op de locatie "Omgeving ploegberg(werk)plaats ter plaatse van de overgang Duivenhoek en spoorloot (NS-geval 30)". Een ernstige verontreiniging met zware metalen en een ernstige verontreiniging met polycyclische aromaten. De tekst van de beschikking is zodanig aangepast.

In het onderhavige besluit in het kader van artikel 29 van de Wet bodembescherming wordt de ernst en urgentie van de gevallen van verontreiniging op deze locatie vastgesteld. In dit besluit wordt geen uitspraak gedaan omtrent de verantwoordelijkheid voor de aanpak van de gevallen. Overigens kunnen beide verontreinigingsvlekken afzonderlijk en op verschillende tijdstippen gesaneerd worden.

Kadastrale registratie

Ingevolge artikel 55 van de Wet bodembescherming wordt een afschrift van dit besluit gestuurd aan het kantoor van de Dienst van het Kadaster en de Openbare Registers. Daarmee wordt de aard van dit besluit bij de betrokken percelen in de kadastrale registratie vermeld. Het geval van verontreiniging bevindt zich op gedeelten van de percelen kadastraal bekend gemeente Reimerswaal, sectie P, nummers 220, 98, 34, 218 en 222 en gemeente Rilland, sectie R, nummers 1039, 1042, 708, 706, 1040, 940, 834, 939, 836 en 218.

Deze percelen worden geregistreerd. Bij dit besluit is een kadastrale kaart gevoegd waarop de betrokken percelen zijn aangegeven.

Bij een ernstig geval van verontreiniging wordt op de kadastrale kaart de verontreiniging boven de interventiewaardecontour gearceerd. Arcering vindt plaats op de percelen kadastraal bekend gemeente Reimerswaal, sectie P, nummers 222, 220, 34 en 218, en op de percelen kadastraal bekend gemeente Rilland, sectie R, nummers 1039, 708, 706, 939, 834, 836 en 940.

Het besluit zal bij de betreffende percelen in de kadastrale registratie worden geregistreerd onder de code WBD (d.w.z. het besluit betreft een gedeelte van het perceel).

Rechtsbescherming

Tegen dit besluit kan door belanghebbenden schriftelijk bezwaar worden gemaakt. Het bezwaarschrift dient te worden gericht aan:

Gedeputeerde staten van Zeeland
Stafafdeling KJB
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

In het bezwaarschrift dient tenminste opgenomen te worden:

- naam
- adres
- datum
- tegen welk besluit bezwaar wordt gemaakt
- waarom bezwaar wordt gemaakt
- handtekening.

Het bezwaarschrift moet binnen zes weken vanaf de dag na de dag waarop de beschikking ter inzage is gelegd, ingediend te worden. Overschrijding van de termijn kan er toe leiden dat met de bezwaren geen rekening meer wordt gehouden. Indien overwogen wordt bezwaar te maken, kan desgewenst een informatiefolder worden toegezonden (telefoonnummer 0118-631700).

Gedurende de behandeling van een bezwaarschrift kan op grond van artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht, juncto artikel 36 van de Wet op de Raad van State, een verzoek tot het treffen van een voorlopige worden ingediend. Dit verzoek moet worden gericht aan de Voorzitter van de Afdeling Bestuursrecht-spraak van de Raad van State, Kneuterdijk 22, 2514 EN 's-Gravenhage.

Inwerking treden besluit

Dit besluit treedt in werking als de bezwaartermijn (zes weken) is verstreken, tenzij binnen die termijn een verzoek om voorlopige voorziening is gedaan. In dat geval treedt het besluit niet in werking, voordat op dat verzoek is beslist.

BESLUIT

Ernst van de gevallen van verontreiniging

1. De verontreiniging van de bodem op de locatie NS-emplacement (kadastraal bekend gemeente Reimerswaal, sectie P, nummers 220, 98, 34, 218 en 222 en gemeente Rilland, sectie R, nummers 1039, 1042, 708, 706, 1040, 940, 834, 939, 836 en 218) betreft 10 gevallen van verontreiniging, waarvan 8 gevallen ernstig, en 2 gevallen niet-ernstig.

De *ernstige* gevallen van verontreiniging betreffen

- Twee gevallen ter plaatse van de voormalige spoor-sloot (NS-geval 5)
- Drie gevallen ter plaatse van voormalige sloten (NS-geval 15)
- Een geval ter plaatse van het terrein bij het stationsgebouw (NS-geval 20)
- Twee gevallen ter plaatse van de omgeving ploegwerkplaats bij de overgang Duivenhoek en spoor-sloot (NS-geval 30)

De *niet-ernstige* gevallen van verontreiniging betreffen

- De verontreiniging ter plaatse van de opslagplaats materialen ploegwerkplaats (NS-geval 5)
- Perron stationsgebouw (NS-geval 20)

Urgentie van de gevallen van ernstige verontreiniging

2. De sanering van deze verontreinigingen is niet-urgent, maar de verontreinigingen dienen uiterlijk voor 2030 gesaneerd dan wel beheerst te zijn.

Gebruiksbeperkingen

3. Bij toekomstige graafactiviteiten dient met de aanwezigheid van de verontreiniging op deze locatie rekening te worden gehouden.
4. Wijziging van gebruik of van de bestemming van de locatie dient aan ons te worden gemeld.

Kadastrale registratie

5. Deze beschikking wordt tezamen met een kadastrale kaart, waarop de bodemverontreiniging is aangegeven, aangeboden aan de Dienst van het Kadaster en de Openbare Registers.

gedeputeerde staten
namens dezen,

mr. C.J. Meijler
hoofd afdeling Milieuhygiëne